

mədəniyyətşünaslıq elminin əsasları, humanitar elmlər arasında yeri, sivilizasiyanın tipləri. Cəmiyyətlə təbiyyat arasında münəsbət, mədəniyyətin strukturu, funksiyaları, mədəniyyətin tarixi tipləri. Mədəniyyətin inkişafında və onun yayılmasında dövlətin rolu. və s. haqqında tələbələrə ümumi biliklər verməkdir.

Mədəniyyətşünaslıq fənni bakalavr pilləsində seçmə fənn kimi tədris olunur. Kursun tədrisi IV tədris ilinin VIII semestrində (8 s. müəzire, 6 s. seminar) nəzərdə tutulur.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır

VIII Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçirilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçirilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçirilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması:Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülecək.

X.Təqvim-mövzu planı: Auditoriya-14 saat (8 saat müəzire, 6 saat seminar)

№	Keçilən mövzuların məzmunu	Müh.	Sem	Tarix
1.	Mövzu. Mədəniyyətşünaslığın mahiyyəti, funksiyaları və formaları Mədəniyyətşünaslıq elminin meydana gəlməsi Mədəniyyətşünaslıq elminin predmeti və vəzifələri Mədəniyyətin strukturu. Maddi və mənəvi mədəniyyət. Mədəniyyətin əsas göstəriciləri Mədəniyyətin funksiyaları	2	2	

	Mədəniyyətin formaları Mənbə: [1;2;9;10]			
2.	Mövzu. Mədəniyyətin tarixi tipləri Qədim və orta əsrlər dünya mədəniyyəti Qədim Şərqi mədəniyyəti: Misir mədəniyyəti. Hindistan mədəniyyəti. Çin mədəniyyəti. Antik mədəniyyət: Yunan mədəniyyəti. Roma mədəniyyəti. Orta əsrlər mədəniyyəti İntibah dövrü mədəniyyəti. İntibah mədəniyyətinin "Yüksək intibah" mərhələsi Yeni tarixi dövr (maarifçilik) mədəniyyəti Mənbə: [1;4;10;12]	2		
3.	Mövzu. Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafının əsas mərhələləri Qədim dövr Azərbaycan mədəniyyəti Orta əsr Azərbaycan mədəniyyəti XVII-XVIII əsr Azərbaycan mədəniyyəti XIX-XX əsr Azərbaycan mədəniyyəti Azərbaycan mədəniyyəti müstəqillik dövründə Mənbə: [1;4;10;12]	2	2	
4.	Mövzu. Mədəniyyət, sivilizasiya və Milli mədəniyyət siyasəti Mədəniyyət və sivilizasiya Mədəniyyətin inkişafında dövlətin rolu Dil və mədəniyyət Din və mədəniyyət Müasir dövrdə mədəniyyət siyasəti və mənəvi dəyərlərin inkişaf amilləri [6;7;8;9]	2	2	
	Cəmi:14 saat	8s.	6s.	

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Təlim nəticəsində tələbələrin əldə etməli olduqları təsəvvür, vərdiş və bacarıqları:

Öyrənən tanış olur:

- Tələbələr mədəniyyətşünaslıq fənninin əhəmiyyətini, mədəniyyət anlayışı, mədəniyyət termininin qısa tarixi, mədəniyyətin inkişafının əsas istiqamətləri, maddi və mənəvi mədəniyyət haqqında ümumi biliklər əldə edəcəklər.
- Mədəniyyətin təkamül tarixi, tipləri, funksiyaları, qanunauyğunluqları, strukturu və mahiyyəti ilə tanış olacaqlar.
- İnsanla mədəniyyətin qarşılıqlı əlaqəsini və qarşılıqlı təsirini öyrənəcəklər.
- Mədəniyyətin nəzəri problemləri, dünyadakı ölkə və xalqların mədəniyyətinin tarixi inkişaf mərhələləri, həmçinin müasir vəziyyəti haqqında biliklər əldə edəcəklər.
- Azərbaycan xalqının tarixi, ədəbiyyatı, incəsənəti, adət-ənənələri, ümumilikdə Azərbaycanın maddi və mənəvi mədəniyyəti haqqında ümumi biliklər alacaqlar.
- Müstəqillik illərində dövlətin mədəniyyət siyasətinin əsas prioritetləri, milli mədəniyyətin mahiyyəti ilə tanış olacaqlar.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Mədəniyyətşünaslıq fənninin əhəmiyyətini anlayacaqlar;
- Mədəniyyət anlayışı, mədəniyyət termininin qısa tarixi, mədəniyyətin inkişafının əsas istiqamətləri, maddi və mənəvi mədəniyyət haqqında ümumi biliklər əldə edəcəklər;
- Mədəniyyətin təkamül tarixi, tipləri, funksiyaları, qanunauyğunluqları, strukturu və mahiyyəti ilə tanış olacaqlar;
- İnsan və təbiətin qarşılıqlı təsirini öyrənəcəklər;
- Mədəniyyətin nəzəri problemləri, dünyadakı ölkə və xalqların mədəniyyətinin tarixi inkişaf mərhələləri, həmçinin müasir vəziyyəti haqqında biliklər əldə edəcəklər;
- Müasir dövrdə Azərbaycanda mədəniyyət sahəsində həyata keçirilən işlərlə tanış olacaqlar;

XIII. İmtahan sualları

1. Mədəniyyətşünaslıq elminin meydana gəlməsi
2. Mədəniyyətşünaslıq elminin predmeti və vəzifələri
3. Mədəniyyətin strukturu. Maddi və mənəvi mədəniyyət.
4. Mədəniyyətin əsas göstəriciləri
5. Mədəniyyətin funksiyaları
6. Mədəniyyətin formaları
7. Qədim və orta əsrlər dünyə mədəniyyəti
8. Qədim Şərqlə mədəniyyəti: Misir mədəniyyəti.
9. Hindistan mədəniyyəti.
10. Çin mədəniyyəti.
11. Antik mədəniyyət: Yunan mədəniyyəti.
12. Roma mədəniyyəti.
13. Orta əsrlər mədəniyyəti
14. İntibah dövrü mədəniyyəti. İntibah mədəniyyətinin "Yüksək intibah" mərhələsi
15. Yeni tarixi dövr (maarifçilik) mədəniyyəti
16. Qədim dövr Azərbaycan mədəniyyəti
17. Orta əsr Azərbaycan mədəniyyəti
18. XVII-XVIII əsr Azərbaycan mədəniyyəti
19. XIX-XX əsr Azərbaycan mədəniyyəti
20. Azərbaycan mədəniyyəti müstəqillik dövründə
21. Mədəniyyət və sivilizasiya
22. Mədəniyyətin inkişafında dövlətin rolu
23. Dil və mədəniyyət
24. Din və mədəniyyət
25. Müasir dövrdə mədəniyyət siyasəti və mənəvi dəyərlərin inkişaf amilləri

XIV. Kollokvium sualları

1. Mədəniyyətşünaslıq elminin meydana gəlməsi
2. Mədəniyyətin strukturu. Maddi və mənəvi mədəniyyət.
3. Mədəniyyətin funksiyaları
4. Mədəniyyətin formaları
5. Qədim Şərqlə mədəniyyəti
6. Antik dövr Yunan və Roma mədəniyyəti
7. Yeni tarixi dövr (maarifçilik) mədəniyyəti
8. Dil və mədəniyyət
9. Din və mədəniyyət
10. Mədəniyyət və sivilizasiya

S/f. Mədəniyyətşünaslıq fənninin sillabusu 050310-Muzeyşünaslıq, arxiv işi və abidələrin qorunması ixtisası (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus "Pedaqogika, psixologiya və incəsənət kafedrasının sentyabr 25 noyabr 2025-ci il tarixli iclasında (protokol №03) müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir.

Fənn müəllimi:

b/m. T. Ə. Heydərov

Kafedra müdiri:

dos. A. X. Əliyev